

TISKOVÉ PROHLÁŠENÍ

Kulatý stůl pod záštitou 1. místopředsedkyně PSP ČR Ing. Jaroslavy Jermanové s názvem „Domácí násilí: navazující právní úprava“

Datum konání: 25. 2. 2016

Místo konání: Poslanecká sněmovna, Konírna, Malostranské nám. 19, Praha 1 – Malá Strana

proFem o.p.s ve spolupráci s Českou ženskou lobby pořádají dne 25. 2. 2016 kulatý stůl na téma **Domácí násilí: navazující právní úprava**.

Na otázku, co vedlo 1. místopředsedkyni PSP ČR paní Jaroslavu Jermanovou k převzetí záštity, odpověděla takto:

„Záštitu kulatému stolu na téma domácího násilí poskytnu opravdu ráda, a to vzhledem k tomu, že se jedná především o násilí na manželkách a matkách. Násilí na mužích je totiž v naší společnosti zcela sporadické. Jde tedy o genderovou problematiku, která je součástí mého volebního programu. Je určitě správné, že se tak děje na půdě Sněmovny, neboť druhá část tématu „navazující právní úprava“ by měla nás poslance, kteří ve Sněmovně pracujeme, opravdu zajímat.“

Právní úprava domácího násilí do našeho právního řádu vstoupila prostřednictvím zákona č. 135/2006 Sb., kterým se mění některé zákony v oblasti ochrany před domácím násilím, a od té doby prošla určitým vývojem. Přesto stále platí, že právní úprava domácího násilí (násilí na ženách) je **roztržena do několika zákonů a není komplexní, resp. působí matoucně a nejednotně**. Ačkoli Česká republika hledala inspiraci při „nápravě“ chybějících právních nástrojů v úpravách Slovenska, Rakouska, Itálie či Spolkové republiky Německo, jako bychom při této práci zůstali trochu „na půl cesty“.

„Považujeme proto za nutné, pro zlepšení situace v prevenci a odstraňování negativních dopadů domácího násilí a násilí na ženách, nejen analyzovat současnou legislativu a upozornit na nedostatky, ale i podporovat ratifikaci stěžejních dokumentů týkajících se násilí na ženách, zejména tzv. Istanbulské úmluvy“, uvedla ředitelka proFem Jitka Poláková.

Právnička proFem Veronika Ježková zmiňuje konkrétní doporučení, týkají se zejména projednávané změny zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, v platném znění, jako stěžejní normy na ochranu obětí domácího i jiných forem násilí na ženách, dále přijetí komplexního zákona o bezplatné právní pomoci a přijetí a implementace institutu zálohovaného výživného, příp. alternativního řešení problému samoživitelů a samoživitelek.

Prostor pro rozpracování a modifikaci zákona o obětech trestných činů shledáváme zejména v níže uvedených oblastech:

I. Oběti domácího násilí nejsou považovány za zvlášť zranitelné oběti, proto navrhuje jejich explicitní zařazení do taxativního výčtu uvedeného v zákoně o obětech trestných činů.

II. Doporučujeme přenastavení rozhodného okamžiku pro uplatnění nároku na náhradu škody, což může jednoznačně napomoci obětem trestných činů řádně a včas nárokovat svá práva a účel ochranných ustanovení trestněprávních kodexů ve vztahu k obětem trestných činů tak může být lépe naplněn.

III. Právo oběti na ochranu před druhotnou újmou není zcela naplňováno, proto např. mimo jiné navrhuje pregnantně vymezit prostory, kde by mohlo dojít k nežádoucímu kontaktu pachatele a oběti trestné činnosti.

IV. Právo na poskytnutí peněžité pomoci obětem je neúměrně protahováno, proto doporučujeme zvážit přenastavení systému lhůt pro poskytnutí peněžité pomoci obětem, tak aby reflektoval jejich okamžité potřeby a byl naplněn smysl a účel poskytování peněžité pomoci.

Kromě těchto změn považujeme za velmi důležité zavedení zálohovaného výživného, které přispěje k důstojnějšímu životu rodin samoživitelek či samoživitelů.

Česko je sice zemí poměrně málo ohroženou chudobou, avšak rodiny sólo rodičů jsou těmi, na které chudoba dopadá nejčastěji. „Až **47 % z nich je ohroženo příjmovou chudobou, 18% hmotnou nouzí**. Je tomu tak i přesto, že mezi sólo matkami je více ekonomicky aktivních žen, než mezi matkami žijícími v úplné rodině“, uvádí Helena Skálová, členka výkonného výboru České ženské lobby. **90 % zaměstnaných sólo matek přitom pracuje na plný úvazek** (data z Generation and Gender Survey, 2005). „Častěji ale volí podřadná, hůře placená zaměstnání, aby dokázaly lépe sladit práci s rodinou. Situaci komplikují i v průměru nižší platy, které ženy dostávají za stejnou práci oproti mužům“, dodává Skálová.

Každé nezaplacené výživné v rozpočtu rodin s jedním živitelem či živitelkou velmi chybí a není nijak kompenzováno, tzv. sociální příplatek, ze kterého čerpaly právě nejchudší rodiny, byl v roce 2012 zrušen. Pouze **27 % rodin sólo rodičů**, které čerpají některou z dávek státní sociální podpory, tyto dávky skutečně pomáhají vymanit se z chudoby.

Za proFem, o.p.s.:

Jitka Poláková
ředitelka proFem, o.p.s.
tel.: 77 44 33 005

Za Českou ženskou lobby:

Helena Skálová
členka výkonného výboru ČŽL
tel.: 777 910 933

O proFem:

proFem o.p.s., je ženská nezisková organizace, která se již od roku 1993 zaměřuje na společenské oblasti, v nichž dochází k porušování lidských práv – zejména na potírání násilí na ženách a domácího násilí. Jednou z oblastí činnosti proFemu je projekt pod názvem „AdvoCats for Women“, který poskytuje ženám-obětem domácího násilí bezplatnou právní pomoc. Dále se věnuje politickému lobbingu za ženská lidská práva, vydávání publikací nejen s tematikou domácí násilí. Více informací na: www.profem.cz

O České ženské lobby:

Česká ženská lobby je síť neziskových organizací, která hájí práva žen v České republice. Je součástí Evropské ženské lobby, která sdružuje ženské a genderové organizace Evropy a spolupracuje s evropskými institucemi. Více informací na: <http://www.czlobby.cz>